

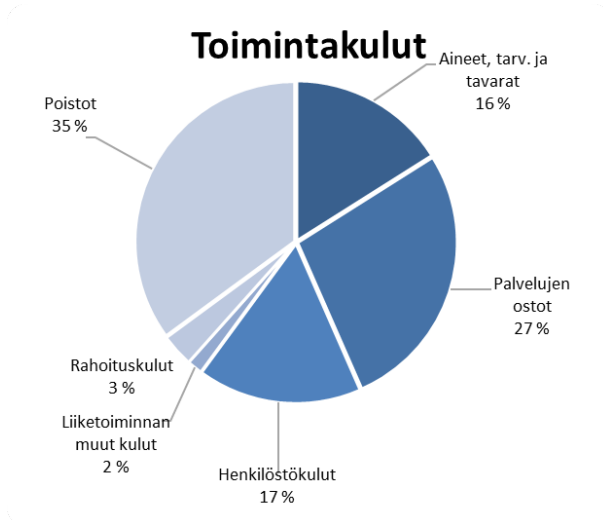
NURMIJÄRVEN VESI-LIIKELAITOS
TILINPÄÄTÖS 2019

Nurmijärvi

Henkilöstökuluihin käytettiin noin 9,8 % vähemmän. Pie-nemmat henkilöstökulut johtuivat rekrytointihaasteista. Vuonna 2019 oli täyttämättä pidemmän aikaan useampi vakanssi.

Nurmijärven Vesi -liikelaitos tuloutti kunnalle 6 % perus-pääomasta eli 162 000 €.

Liikelylijäämä noin 1,60 milj. € oli 934 000 € eroa käyttö-suunnitelmaa parempi. Tilikauden ylijäämä noin 1,39 milj. € puolestaan oli noin 966 000 € käyttösuunnitel-massa esitettyä parempi. Tämä johtui ennakoitua suu-remmista myyntituotoista sekä arvoitua alhaisemmista toimintakuluista ja poistoista. Taseen loppusumma kas-voi 47,3 milj. eurosta 50,8 milj. euroon. Omavaraisuus-asteessa 41,7 % oli vähän laskua edellisestä vuodesta.

Liittymismaksuja kertyi noin 1,24 milj. €, joka oli noin 63 000 € eli 4,8 % talousarviota vähemmän.

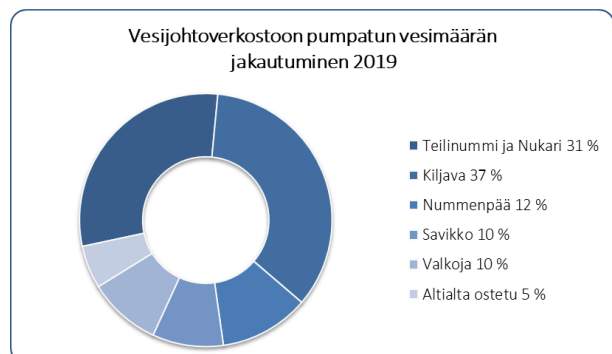
Talousveden tuotanto

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toimittama talousvesi on Nurmijärven kunnan alueella sijaitsevista vedenotta-moista pumpattua pohjavettä. Nurmijärven Vedellä on yhteensä 10 vedenottamoita, joista tuotantokäytössä vuonna 2019 oli kuusi vedenottamoita; Kiljava, Nummen-pää, Savikko, Teilinummi, Nukari ja Valkoja. Kaninläh-teen, Pellonperän ja Röykän vedenottamot ovat varave-denottamoita. Lepsämän vedenottamo ei ollut tuotan-tokäytössä vuonna 2019 vedenottamon raakaveden korkeiden rauta ja mangaani pitoisuuksien vuoksi. Lep-sämän vedenottamon raakaveden laatua on saatu pa-rannettua vuosien 2018-2019 aikana koekäytössä olleen maaperänhapatustuotteen avulla.

Teollisuusjätevesien johtamiseen ja käsittelyyn liittyviä sopimusneuvotteluja jatkettiin Altia Oyj:n kanssa vuosi 2019. Sopimusneuvottelut jatkuvat edelleen vuoden 2020 aikana. Nurmijärven Veden ja Altia Oyj:n välinen nykyinen jätevesisopimus on voimassa 31.12.2020 saakka ja tämän jälkeen sopimuksen irtisanomisaika on kolme vuotta.

Klaukkalan ohikulkutien työmaa risteää Klaukkalan taa-jamaan talousvettä syöttävän päävesijohdon ja Rajamä-estä tulevan jäteveden siirtoviemäriinlinjan kanssa. Kysei-set vesihuoltolinjat ovat erittäin tärkeitä vedenjakelun ja jätevesien poisjohtamisen toiminnan kannalta ja näiden rikkoontuminen aiheuttaa laajoja vedenjakelun ja vie-märöinnin häiriöitä. Nurmijärven Vesi käynnisti jo vuo-den 2018 loppupuolella kattavan varautumistoiminnan liittyen vedenjakelun erityistilanteisiin, joita ohikulkutien työmaa saattaisi vesihuollolle aiheuttaa. Varautu-misohjeistus saatiin pääsääntöisesti valmiiksi alkukesästä 2019, sitä päivitettiin useampaan otteeseen vielä syksyllä 2019. Klaukkalaan talousvettä syöttävä päävesijohto rikkoontui ohikulkutien työmaalla joulu-kuussa 2019. Nurmijärven Veden henkilöstö hoiti tilan-teen erittäin hyvin ja vakavammalta vedenjakelun häi-riötilanteelta vältyttiin. Etukäteen tehdystä varautumis-ohjeistuksesta oli tilanteessa erittäin suuri apu.

Klaukkalan ohikulkutien rakentamiseen liittyvien varau-tumistoimenpiteiden lisäksi Nurmijärven Vedessä on suunniteltu ohikulkutien työmaan yhteydessä tehtäviä haastavia vesihuoltolinjojen johtosiirtotyöitä. Päävesijoh-don ja siirtoviemäriinlinjan johtosiirtotyöt saatiin tehtyä tammikuussa 2020. Työ onnistui hyvin.

Vuoden 2019 alkuvuoden ja kesän aikana pohjaveden-pinnat laskivat tasaisesti kolmannen peräkkäisen kuivan kesäkauden johdosta. Leuto ja huomattavan sateinen syksy nosti pohjavedenpintoja kaikilla pohjavesialueilla lähelle pitkäaikaisia keskiarvokorkeuksia.

Vesijohtoverkostoon pumpattiin yhteensä 2,33 milj. m³ vettä ja vesimäärä jakautui ottamoiden kesken alla olevan kuvan mukaisesti. Lisäksi Nurmijärven Vesi osti talousvettä Altia Oyj:lta varavesiyhteyden kautta.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen terveystarkastukset tehtiin osana Nurmijärven Veden talousveden tuotannon ja -jakelun riskienhallintajärjestelmän WSP:n seurantaa.

Talousvesi täytti kaikilla vedenottamoilla ja kulutusalueilla sosiaali- ja terveysministeriön talousvesiasetuksen mukaiset laatuvaatimukset ja -suositukset.

Jätevedenpuhdistus

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminta-alueella on kaksi jätevedenpuhdistamoa: Klaukkalan kalliopuhdistamo, joka käsittelee Klaukkalan, Röykän ja Rajamäen asukasjätevedet sekä Rajamäen teollisuusalueen jätevedet ja Kirkonkylän puhdistamo, joka käsittelee Kirkonkylän, Karhunkorven ja Nukarin alueen jätevedet. Puhdistamoiden velvoitetarkkailua suorittaa Vantaanjoen ja Helsingin seudun Vesiensuojeluyhdistys ry. Puhdistamoilla on voimassa olevat ympäristöluvut, joiden valvovana viranomaisena on Uudenmaan ELY-keskus.

Klaukkalan puhdistamon kuormitusparametrit muuttuivat vuosien 2019 ja 2018 välillä seuraavasti: Virtaama nousi edellisestä vuodesta yli 10 % sateisen syksyn johdosta. BOD-, COD- ja kiintoainekuormitus pysyi edellisen

Teilinummen tekopohjavesihankkeen koeimeytys aloitettiin lokakuussa 2018 ja koeimeytys oli käynnissä koko vuoden 2019. Koeimeytykselle haettiin jatkoaikaa syksyllä 2019 ja uusi koeimeytyslupa on voimassa 30.6.2020 asti. Koeimeytyksestä saadut tulokset ovat olleet lupaavia ja tekopohjavesilaitoksen vesilupaa on tarkoitus hakea Etelä-Suomen aluehallintovirastosta vuoden 2020 aikana. Tekopohjavesilaitoksen rakentaminen voidaan aloittaa luvan saamisen jälkeen. Teilinummen tekopohjavesilaitoksella turvataan riittävä laadukkaan talousveden saanti pitkälle tulevaisuuteen.

vuoden tasolla. Fosforikuormitus laski edellisestä vuodesta ja vastaavasti typpikuormitus hieman kasvoi edellisestä vuodesta. Klaukkalan puhdistamon viemärointi-alueelta ohitettiin voimakkaiden sateiden vuoksi käsittelemätöntä jätevettä vuoden aikana noin 470 m³.

Klaukkalan puhdistamolle tuleva kuormitus on ollut lähi-vuosina voimakkaasti kasvavaa mm. Klaukkalan taajaman kasvun vuoksi. Puhdistamon kapasiteetti ylittyy lähitulevaisuudessa, jolloin puhdistamon laajennus ja prosessien tehostaminen tulevat ajankohtaisiksi. Klaukkalan puhdistamo on täyttänyt puhdistusvaatimukset selvästi vuoden 2019 kaikilla vuosineljänneksillä kaikkien kuormitusparametrien osalta.

Klaukkalan puhdistamo	Virtaama	BOD7 _{atu}		COD _{Cr}		kok.P		kok.N		NH ₄ -N		SS		Nitrif.aste
	m ³ /d	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	%
Vuosi 2019	6490	3,1	99	22	97	0,15	98	8,9	85	0,42	99	4	99	100
Lupaehdoraja		10	95	125	75	0,3	95	15	70	4		35	90	90

Kirkonkylän puhdistamon kuormitusparametrit muuttuivat vuosien 2019 ja 2018 välillä seuraavasti: Virtaama nousi noin 20% sateisen syksyn johdosta. Kuormitukset pienenevät joka parametrin osalta johtuen sako- ja umpikaivolietteiden tuonin vähentämisestä ja sääolosuhteiden mahdollistamasta tasaisesta tulovirtaamasta, joka on eduksi hyvin vanhalle puhdistusprosessille. Kirkonkylän puhdistamon viemärointialueelta ohitettiin

voimakkaiden sateiden vuoksi jätevettä vuoden 2019 aikana noin 10 950 m³. Ohitetusta jätevedestä 10 400 m³ on ohitettu puhdistamolla ja se esikäsiteltiin mekaanisesti ja kemiallisesti. 550 m³ on jätevesiviemäriverkostosta tapahtuneita ylivuotoja. Kirkonkylän puhdistamo on täyttänyt puhdistusvaatimukset vuoden 2019 kaikilla vuosineljänneksillä kaikkien kuormitusparametrien osalta.

Kirkonkylän puhdistamo	Virtaama	BOD7 _{atu}		CODCr		kok.P		NH4-N		SS		Nitrif.aste
	m ³ /d	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	%
Vuosi 2019	2050	3,4	99	20	96	0,22	97	0,73	98	9,8	96	99
Lupaehdoraja		10	95	125	75	0,3	95	4		35		

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon korvaamisen esisuunnitelma valmistui keväällä 2019. Esisuunnitelmassa tarkasteltiin toteutusvaihtoehtoina uuden puhdistamon rakentaminen samalle paikalle nykyisen puhdistamon kanssa ja jätevesien siirto puhdistettavaksi Klaukkalan jätevedenpuhdistamolle tai HSY:n Blomminmäen jätevedenpuhdistamolle. Päätöstä toteutussuunnitteluun jatkavasta vaihtoehdosta ei ole vielä pystytty tekemään. HSY:ltä on saatu alustava luonnos sopimuksesta, jossa

Arvio tulevasta kehityksestä

Nurmijärven Vesi –liikelaitoksen tulevia investointeja ennustetaan taloussuunnittelussa 10 vuoden aikajän- teellä ja tätä ennustetta käytetään kuluttajilta perittä- vien vesimaksujen tason määrittämisessä. Taloussuun- nitelussa käytetään apuna talousmallia, jonka avulla voidaan tarkastella investointien, taksamuutosten ym. liikkeenjohdollisten päätösten vaikutuksia vesiliiketoiminnan talouteen. Nurmijärven Veden talousmalli päivi- tettiin vuonna 2019. Vesimaksujen korotuksissa on py- ritty mahdollisimman tasaiseen korotukseen, jolloin ko- rotukset kattavat osittain jo tulevia investointeja.

Lähitulevaisuudessa investointitasoa nostavat merkittä- västi Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon korvaaminen

Henkilöstö

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen palveluksessa oli vuo- den 2019 lopussa 22 vakinaista ja määräaikaista henki- löä. Vuoden aikana rekrytoitiin uusi rakennuttajainsi- nööri sekä uusi puhdistamon hoitaja edeltäjien siirty-

sovitaan jätevesien johtamisesta käsittelyyn Blommin- mäen jätevedenpuhdistamolle. HSY:ltä odotetaan edel- leen vahvistusta liitospisteen sijainnista sekä tietoa ai- heuttaako Nurmijärven jätevesien johtaminen HSY:n verkostoon kapasiteetin ylittymisen jossain osassa ver- kostoa. Päätös toteutussuunnitteluun siirtyvästä vaihto- ehdosta pyritään tekemään mahdollisimman pian ja to- teutussuunnittelu pyritään aloittamaan syksyllä 2020. Rakentamisohjelmassa on alustavasti varauduttu puh- distamoinvestointiin vuosina 2021-2023.

joko uudella puhdistamolla tai siirtolinjaratkaisuilla. Li- säksi vedentuotannossa vastataan vedenkulutuksen kasvuun ja hyvälaatuisen talousveden turvaamiseen Tei- linummen tekopohjavesilaitoksella. Verkstorakentami- sen puolella lähitulevaisuudessa on rakennettava uusia päävesijohtoyhteyksiä kirkonkylän ja Klaukkalan sekä Teillinummen ja kirkonkylän välille.

Vesihuoltolain muutoksen myötä hulevesien viemä- röinti ei enää ole vesihuoltoa. Päätöksiä hulevesien vas- tuunjaosta Nurmijärven kunnan ja Nurmijärven Vesi –lii- kelaitoksen välillä ei ole vielä tehty ja asiaa pyritään edis- tämään vuoden 2020 aikana.

essä toisen työnantajan palvelukseen. Rakennuttajainsi- nööri rekrytoitiin projekti-insinööriin ja puhdistamon hoitaja vesilaitosamentajan tilalle ja rekrytointien yhtey- dessä vakanssien tehtävänimikkeitä muutettiin. Lisäksi rekrytoitiin määräaikainen vesilaitoksen hoitaja.

Toimialan palveluksessa olevan henkilökunnan määrä 31.12.2019 ryhmiteltynä seuraavasti:

HTV1	31.12.2019	31.12.2018
Vakinaisia	19,1	14,4
Määräaikaisia ja sijaisia	3,4	1,5

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vedentuotannossa ja –jakelussa sekä jätevesien vas- taanottamisessa ja puhdistuksessa mahdollisesti tapah- tuvat merkittävät häiriöt voivat pahimmillaan aiheuttaa

vedenkäyttäjille terveydellistä haittaa, ympäristön li- kaantumista sekä korvausvastuita. Riskejä pyritään mini- moimaan hyvällä omaisuuden hallinnalla, riittävällä ja

oikea-aikaisella saneerauksella ja kriittisten toimintojen varmistamisella (mm. vedentuotannon varavesijärjestelyt ja kriittisten päävesijohtojen korvaavat yhteydet).

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toimintaan liittyy myös merkittäviä avainhenkilö- ja henkilöresurssiriskejä. Riskiä pyritään pienentämään rekrytoimalla oikeaan aikaan ja riittävästi tehtäviin sopivia henkilöitä. Lisäksi toimintaohjeiden laadinta ja töiden dokumentointi auttavat

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä liikelaitoksessa

Sisäinen valvonta toteutuu kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauksen käytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus ja sen valvontavastuu on kunnanjohtajalla. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteutumisesta. Toimialojen ja liikelaitosten johtajat ja tulosalueiden päälliköt vastaavat omalla toimialallaan valvonnan toteuttamisen organisoinnista sekä siitä, että sisäisen valvonnan menetelmät ovat käytössä ja sisältyvät päivittäisiin toimintarutiineihin. Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen tilivelvollinen on vesilaitoksen johtaja.

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminnassa noudatettiin kunnan hallintosääntöä ja Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toimintasääntöä. Vesi- ja viemärlaitostoiminnassa noudatettiin vesihuoltolakia sekä muuta vesihuoltoa koskevaa lainsäädäntöä. Hankinnoissa noudatettiin erityisalojen hankintalakiä sekä kunnan ohjeita. Hankinnoista tehtiin viranhaltijapäätökset sekä hankintasopimukset kunnan ohjeistuksen mukaisesti. Ostolaskujen tarkastuksessa ja hyväksynnässä noudatettiin kunnan ohjeistusta.

Valtuuston nähden sitovien tavoitteiden etenemisestä sekä tuloslaskelman toteutumisesta raportoitiin osavuosikatsauksissa Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunnalle. Nurmijärven Veden käyttötulojen ja -menojen sekä liittymismaksutulojen kertymästä ja ennusteen toteutumisesta raportoitiin johtokunnalle jokaisessa johtokunnan kokouksessa. Investointi- ja kehitysprojektien etenemistä seurattiin noin 3 kk välein järjestettävissä Nurmijärven Veden sisäisissä investointihankepalaverissa. Vesilaitoksen johtaja tarkisti käyttötalouden kirjanpidon muutaman kerran vuoden aikana. Osana tarkastusta tarkistettiin laskujen tiliöinti pistokoeluonteisesti.

riskienhallinnassa. Henkilöstön saatavuudessa rekrytointitilanteissa on ollut ajoittain haastetta.

Teilinummen tekopohjavesilaitokselle on tarkoitus hakea vesilupaa vuoden 2020 aikana. Tekopohjavesilaitoksen rakentaminen voidaan aloittaa vasta, kun vesilupa on saanut lainvoiman. Tekopohjavesihankkeen eteneminen on aikaisemmin ollut melko hidasta lupakäsittelyyn liittyvien valitusten vuoksi.

Henkilöstön kehityskeskustelut pidettiin ja henkilökohtaisten tavoitteiden toteutumista valvottiin kehityskeskusteluissa.

Urakoista laadittiin ja allekirjoitettiin ao. urakkasopimukset. Kilpailutusten yhteydessä on tarkistettu, että tarjoajat täyttävät tilaajavastuulain mukaiset vaatimukset. Sopimusten mukaiset vakuudet saatiin sopimuslupakäsittelyä ja niiden voimassaoloaika valvottiin. Viranhaltijapäätökset, konsultti- ja urakkasopimukset on arkistoitu Nurmijärven Veden arkistoon ja Dynasty -järjestelmään.

Nurmijärven Vesi -liikelaitos ylläpitää seuraavia vesi- ja viemärlaitostoiminnan riskienhallintaan liittyviä dokumentteja:

- varautumissuunnitelma
- talousveden valvontatutkimusohjelma
- Talousveden tuotannon ja -jakelun riskienhallintajärjestelmä WSP (Water Safety Plan)
- Viemäroinnin ja jätevedenpuhdistuksen riskienhallintajärjestelmä SSP (Sanitation Safety Plan)
- pelastussuunnitelmat
- pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat (kunnan ja ELY:n kanssa yhdessä)
- valmiussuunnitelma (kunnan kanssa yhdessä)
- sammutusvesisuunnitelma (kunnan kanssa yhdessä)

Työturvallisuuden riskit on kartoitettu kunnan Riskipisteohjelmalla ja muiden riskien hallintaan käytetään 4 KS riskienhallintaohjelmaa. Lisäksi Nurmijärven Vesi tekee tarpeen mukaan omia työturvallisuusohjeita ja huolehtii uusien työntekijöiden perehdyttämisestä. Toimitilat on varustettu murtohälytyksin ja osassa toimitiloista on kameravalvonta. MJ-vesitornien kuntoa valvotaan säännöllisin määräajoin tehtävillä tarkastuksilla. Nurmijärven Veden vakuutukset ovat mukana kunnan vakuutushankinnoissa.

Investointien toteutuminen

Toteutuneiden investointien kokonaismäärä oli 6,10 milj. €, joka on 95 % muutetusta talousarviosta. Investointimäärärahaa vähennettiin kertomusvuonna 1,5 milj. €. Suurimman osan määrärahan vähenemisestä selittää Sörkän vedenottamon saneeraushankkeen peruuntuminen, Vanha Klaukan alueen stabilointiurakan aloituksen viivästyminen, viemärisujutushankkeiden huo-

mattava väheneminen ja Nummenpään ja Lepsämän vedenottamoiden siirtolinjan saneeraushankkeen urakkarjouksen matala hinta. Uusien verkostojen rakentamisen osuus oli 1,73 milj. € eli 28 %, verkoston saneerauksen osuus 2,71 milj. € eli 44 % ja tuotantolaitoksien osuus 1,66 milj. € eli 27 % investointien toteutumasta. Pääjohtoja ei rakennettu vuonna 2019.

Investointihanke	Alkuperäinen KS 2019	Siitä muutos	KS+muut. 2019	TP 2019	Poikkeama
Vesilaitoksen investoinnit	-7 940 000	1 517 000	-6 423 000	-6 101 353	-321 647

Vesihuoltoverkostojen uudisrakentaminen

Kylänpään alueen vesihuolto valmistui suunnitellun vaiheistuksen mukaisesti vuoden 2019 aikana. Rakennuskustannuksia syntyi hieman käyttösuunnitelmassa ennustettua vähemmän. Vanha Klaukan alueen stabilointitöiden kustannukset jäivät käyttösuunnitelman kustannusennustetta pienemmiksi. Määrärahojen alitus johtuu stabilointiurakan kustannusjaon tarkentumisesta Nurmijärven Veden ja teknisen keskuksen välillä. Vanha Klaukan stabilointiurakka jatkuu vuoden 2020 puolella.

Ilvesvuori pohjoisen alueen ja Heinojan alueen rakennussuunnittelua ei pystytty aloittamaan kaavojen hyväksymiskäsittelyjen viivästytyä ja suunnittelu määrärahat jäivät käyttämättä. Järvimaan ja Altian alueen uudisrakennuskohteiden rakennuskustannukset pysyivät hyvin lähellä käyttösuunnitelmassa esitettyjä ennusteita.

Vesihuoltoverkostojen saneeraus

Jukolantien ja Venlantien saneerauskohteen rakennuskustannukset jäivät hieman käyttösuunnitelmassa ennustettua pienemmiksi.

Lepsämän ja Nummenpään vedenottamoiden siirtolinjan 1. ja 2. osuuden, Ropakkotien, Alitilantien ja Kiljavantien kiertoliittymän saneerauskohteiden sekä viemärisujutuskohteiden rakennuskustannukset pysyivät hyvin lähellä käyttösuunnitelmassa esitettyjä ennusteita.

Verkostojen tutkimuksen ja suunnittelun kustannukset ylittyivät hieman. Ylitys johtui pääosin loppuvuodesta tehdystä Klaukkalan Toivolalan alueen jätevesiviemäriverkoston vuotovesitutkimuksesta sekä loppuvuoteen kaasutuneista jätevesiviemärien tukostutkimuksista.

Tuotantolaitokset

Teillinummen tekopohjavesilaitoksen imeytyskokeen kustannukset ylittyivät. Kustannuksia syntyi loppuvuodesta imeytysalueelle rakennetusta imeytysaltaasta, joka jouduttiin toteuttamaan suunnitelmista poiketen huomattavasti syvempänä. Lisäksi altaan pohjaan jouduttiin tekemään poterorakenne, joka täytettiin suodatin hiekalla. Altaan toteutuksessa jouduttiin poikkeamaan suunnitelmista, koska kaivutyön yhteydessä paljastui, että vanhalle soramonttialueelle oli ajettu täytömaata. Lisäksi vuoden 2019 aikana tehtiin imeytyskaivojen putkijärjestelyihin muutoksia, jotka olivat tarpeen kaivojen toiminnan parantamiseksi.

Kaukovalvontajärjestelmän päivitystyöhön liittyen kustannuksia syntyi enemmän, kun käyttösuunnitelmassa oli ennustettu. Osavuosikatsauksessa 3 esitetty ennuste oli hieman optimistinen ja kustannukset toteutuivat alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Sääksin ja Vihtilammin patojen saneeraushankkeen rakennuskustannukset olivat varattua määrärahaa korkeammat. Määrärahojen ylitys johtui patojen tierakenteiden ja patoalueiden sijoittumisesta huomattavasti heikommalle maaperälle, kuin mitä oli arvioitu suunnitel-

missa. Lisäksi juoksutusveden laskeutuskosteikko piti toteuttaa suunniteltua laajempaan ja sen toteutustyö oli haastavampi. Kustannusten nousu johtui siis pääosin maanrakennustöiden kustannusten kasvusta.

Klaukkalan puhdistamon lietteenpoiston ja saostuskemikaaloinnin tehostamishankkeessa kustannuksia syntyi käyttösuunnitelmassa ennustettua enemmän. Ylitys johtui töiden nopeammasta etenemisestä loppuvuoden aikana. Molemmat hankkeet jatkuvat vuonna 2020.

Vesihuoltoinvestoinnit

	Alkuperäinen TA 2019	TA+muut. 2019	TP 2019	Poikkeama
18480001 Heinoja	-310 000	-50 000		-50 000
18480006 Kylänpään alue	-625 000	-650 000	-598 784	-51 216
18480010 Järvimaa	-70 000	-125 000	-129 072	4 072
18480011 Vanhan Klaukan alue	-800 000	-450 000	-303 652	-146 348
18480030 Viirinlaakso II	-10 000	-10 000		-10 000
18480201 Ilvesvuori, pohjoinen	-50 000	-20 000		-20 000
18480204 Altian alue	-300 000	-700 000	-687 278	-12 722
18480223 Venttiilien rakentaminen ja saneeraus	-75 000	-22 000		-22 000
18480226 Vesiasemat	-10 000	0		0
18480303 Vanhojen alueiden teiden sv-viemärit	-45 000	0		0
18480305 Laadunvalvonta	-10 000	0		0
18480306 Viimeistelytyöt	-25 000	-25 000		-25 000
18480307 Suunnittelu, koordinointi, mittaus ja tutkimus	-100 000	-50 000	-14 590	-35 410
18480309 Nimeämättömät kohteet	-45 000	-45 000		-45 000
18480311 Vanhojen alueiden kuivatus	-100 000	0		0
18480314 Varaus	-20 000	0		0
18480315 Jakamaton	-617 000	0		0
18480509 Ropakkotie	-80 000	-110 000	-102 071	-7 929
18480512 Vesijohtojen pienet peruskorjaukset	-100 000	-100 000	-14 383	-85 617
18480513 Viemärisuutukset ja pienet peruskorjaukset	-400 000	-150 000	-158 628	8 628
18480514 Verkostojen tutkimukset ja suunnittelu	-150 000	-150 000	-176 857	26 857
18480521 Lepsämän ja Nummenpään vo:n siirtolinja 1/3	-400 000	-632 000	-632 202	202
18480522 Alitilantie	-675 000	-684 000	-693 377	9 377
18480524 Jukolantie/Venlantie	-280 000	-360 000	-337 025	-22 975
18480529 KisLepsämän ja Nummenpään vo:n siirtolinja 2/3	-550 000	-350 000	-347 822	-2 178
18480530 Kiljavantien hulevesiviemäri	-66 000	0		0
18480531 Kiljavantien kiertoliittymän vesihuolto	-242 000	-210 000	-202 082	-7 918
18480532 Aluemittauksen laitekaivot	-100 000	0		0
18480533 Tornitien ja Mutkatien päävesijohto		-40 000	-41 971	1 971
18480701 Teilinummi, tekopohjavesilaitos	-150 000	-270 000	-337 922	67 922
18480721 Kaukovalvontajärjestelmä	-200 000	-150 000	-194 198	44 198
18480722 Nummenpään ja Kiljavän vedenottamot, varavoima	-200 000	-220 000	-204 119	-15 881
18480801 Vedenottamoiden peruskorjaus, varaus	-100 000	-50 000	-16 963	-33 037
18480811 Pumppaamoiden peruskorjaus, varaus	-80 000	-80 000	-85 994	5 994
18480816 Mäntysalon pumppaamo	-125 000	-100 000	-85 947	-14 053
18480823 Klaukkalan puhdistamo	-30 000	-80 000	-56 373	-23 627
18480828 Kirkonkylän puhdistamon saneeraus/jätevesien siirto	-50 000	-20 000	-12 461	-7 539
18480829 Sääksi ja Vihtilammen padot	-100 000	-140 000	-221 635	81 635
18480830 Lepsämän vo:n hapetusjärjestelmä	-200 000	-100 000	-96 480	-3 520
18480831 Rajamäen vesitornin saneeraus	-25 000	0		0
18480832 Klaukkalan puhdistamo, lietteenpoiston tehostaminen	-200 000	-100 000	-151 570	51 570
18480833 Rantakujan jvp	-125 000	-180 000	-197 896	17 896
INVESTOINNIT NETTO	-7 840 000	-6 423 000	-6 101 353	-321 647

Nummenpään ja Kiljavän vedenottamoiden varavoimakoneiden asennusurakan, Mäntysalon ja Rantakujan jätevedenpumppaamojen saneerausurakoiden ja Lepsämän vedenottamon hapetusjärjestelmän pilottiajojen rakennuskustannukset pysyivät melko lähellä esitettyjä ennusteita.

Rahoitusosan toteutuminen

Nurmijärven Vesi –liikelaitoksen toiminnan ja investointien rahavirta jäi ennustettua vähemmän negatiiviseksi johtuen suuremmasta liikeylijäämästä ja ennustettua pienemmistä rahoituskuluista ja investointimenoista. Muista maksuvalmiuden muutoksista syntyi ennustet-

tua enemmän rahavirtaa ja rahoituksen rahavirran suuruus kattoi melko hyvin toiminnan ja investointien rahavirrassa syntyneen miinuksen. Nurmijärven Vesi ei nostonut vuoden aikana ulkopuolista lainaa. Rahoitustarve katettiin lainalla kunnalta. Rahavarojen muutos jäi lopulta hieman negatiiviseksi.

Rahoituslaskelma	TA 2019	Muutos	TA 2019 + muutos	TP 2019	Poikkeama	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelylijäämä	670 193	0	670 193	1 604 575	-934 382	239
Poistot ja arvonalennukset	2 900 000		2 900 000	2 587 265	312 735	89
Rahoitustuotot ja -kulut	-242 000		-242 000	-210 444	-31 556	87
	3 328 193	0	3 328 193	3 981 396	-653 203	120
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	7 940 000	-1 517 000	6 423 000	6 101 353	321 647	95
	7 940 000	-1 517 000	6 423 000	6 101 353	321 647	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 611 807	-1 517 000	-3 094 807	-2 119 957	-974 850	69
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys				-6 700		
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 300 000		3 300 000		3 300 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			0	-296 300	296 300	
	3 300 000	0	3 300 000	-296 300	3 596 300	-9
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta				193 200		
Saamisten muutokset muilta				-245 408	245 408	
Korottomien velkojen muutos kunnalta				1 275 667		
Korottomien velkojen muutos	1 300 000		1 300 000	1 138 069	161 931	88
	1 300 000	0	1 300 000	2 361 528	-1 061 528	182
Rahoituksen rahavirta	4 600 000	0	4 600 000	2 058 528	2 541 472	45
Rahavarojen muutos	-11 807	-1 517 000	1 505 193	-61 429	1 566 622	-4

Keskeisimmät perustiedot

PALVELU	TP 2019	TA 2019	TP2018	TP 2017
Asiakkaat				
Käyttöpaikkojen lkm vesijohtoverkostossa (kpl)	7 456		7 341	7 220
Käyttöpaikkojen lkm jätevesiviemäriverkostossa (kpl)	7 037		6 922	6 801
Vuoden aikana vesijohtoon liittyneet uudet kiinteistöt (kpl)	82		115	121
Vuoden aikana jätevesiviemäriin liittyneet uudet kiinteistöt (kpl)	79		113	118
Talousveden tuotanto ja -jakelu				
Vesijohtoverkoston pumpattu vesimäärä (m ³ /a)	2 345 172		2 324 446	2 369 383
Laskutettu vesimäärä (m ³ /a)	1 732 212	1 720 000	1 725 459	1 685 508
Laskuttamaton vesimäärä (%)	26		26	29
Vedenottamot (kpl)	7		8	10
Varavedenottamot (kpl)	3		2	
Paineenkorotusasemat	8		8	8
Vesijohtoverkoston pituus (km)	351		346	342
Vesijohtoverkoston saneeraus (km)	3		2	3
Vesijohtoverkoston putkirikot (kpl)	11		11	11
Jäteveden puhdistus ja -viemäröinti				
Puhdistettu jätevesimäärä (m ³ /a)	3 104 264		2 765 846	3 195 137
Laskutettu jätevesimäärä (m ³ /a)	2 054 155	1 970 000	2 029 434	1 961 162
Viemäriverkoston vuotovesimäärä (%)	34		27	39
Jätevedenpuhdistamot (kpl)	2		2	2
Jätevedenpumppaamot (kpl)	49		47	47
Jätevesiviemäriverkoston pituus (km)	301		299	295
Jätevesiviemäri verkoston saneeraus (km)	4		3	6
Viemäritukokset (kpl)	37		35	38
Paineviemäriin putkirikot (kpl)	1			
Huleveden viemäröinti				
Hulevesiviemäriverkoston pituus (km)	184,8		174,7	171,8
Hulevesiviemäri verkoston saneeraus (km)	0		0	0,3
Käyttömaksut €/m³ (veroton)				
Vesi	1,56		1,51	1,47
Jätevesi	2,56		2,49	2,41
Yhteensä	4,12	4,1	4	3,88

Perusmaksut 2019 Mittarin koko	Vesi		Jätevesi	
	€/m ³ veroton	€/m ³ sis. alv	€/m ³ veroton	€/m ³ sis. alv
Ns 15-20	6,09	7,55	6,87	8,52
Ns 25-32	11,53	14,30	13,00	16,12
Ns 40	22,46	27,85	25,33	31,41
Ns 50	38,40	47,62	43,31	53,70
Ns 80	76,73	95,15	86,52	107,28
Ns 100	119,29	147,92	134,52	166,80

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen tuloslaskelman mukainen tilikauden ylijäämä 1 394 131,40 euroa esitetään liitettäväksi vesilaitoksen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätillille.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen sitovat toiminnalliset tavoitteet oli asetettu liittyen kuntastrategian strategiin linjauksiin "Omaisuuksien hoito ja kestävä kehitys" sekä "Sujuva arki, palveluiden saatavuus ja joustavuus". Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on haitannut asiantuntijatehtäviin liittyvä henkilöstöresurssien vaje.

Omaisuuksien hoito ja kestävä kehitys -linjaukseen liittyen tavoitteena on ollut ottaa käyttöön verkoston aluemittojärjestelmään perustuva vuotovesien etsintäjärjestelmä. Vesijohtoverkoston vuotaminen aiheuttaa turhaa vedenottoa ja pumppausta, mikä lisää vedentuotannon ja -jakelun kustannuksia. Nurmijärven Veden vesijohtoverkoston laskuttamaton vesimäärä oli 26 % vuonna 2019. Aluemittojärjestelmän avulla vuotavat alueet pystytään havaitsemaan ja vuodon etsintätoimenpiteet kohdentamaan oikeille alueille. Vuotavuus huomioidaan myös verkoston saneerauskohteiden valinnassa ja priorisoinnissa. Vuodelle 2019 asetettua tavoitetasoa ei ole pystytty toteuttamaan. Nurmijärven Vesi

on tutustunut muutamiin raportointiohjelmiin, mutta päätöstä hankittavasta ohjelmasta ei ole vielä tehty. Myöskään suunnitelma järjestelmän toimintaperiaatteista ei ole valmis. Aluemittoiskaivoja on rakennettu saneeraus- ja uudisrakennushankkeiden yhteydessä, mutta kaivoihin ei ole vielä asennettu virtaama- ja painemittauksia. Nämä asennetaan vasta raportointiohjelman valinnan jälkeen.

Sujuva arki, palveluiden saatavuus ja joustavuus -linjaukseen liittyen tavoitteena on ollut valmistella uuden asiakashallintajärjestelmän hankintaan. Uusi asiakashallintajärjestelmä mahdollistaisi asiakkaiden sähköisten palveluiden lisäämisen ja parantamisen. Hanketta ei pystytty edistämään vuonna 2019. Aluemittojärjestelmän kehitystyö priorisoitiin asiakashallintajärjestelmän edelle, koska nykyinen asiakashallintajärjestelmä toimii kohtuullisesti siihen liittyvistä haasteista huolimatta.

Strateginen linjaus Omaisuuksien hoito ja kestävä kehitys	
Strategista linjausta toteuttava ohjelma Talousarvio (käyttötalous) ja investointiohjelma	
Tavoite 1 Vesilaitoksella on verkoston aluemittojärjestelmään perustuva vuotovesien etsintäjärjestelmä. Vesijohtoverkoston vuotovedet aiheuttavat turhaa vedenottoa ja pumppausta. Viemäriin tulevat lisävedet vaurioittavat jätevedenpuhdistamoilta kapasiteettia ja voivat aiheuttaa prosessihäiriöitä. Sekä vesijohtoverkoston että viemäriverkoston vuotovesien vähentäminen tehostaa vesilaitoksen toimintaa	Arviointitapa/mittari Tarvittavat vesijohtoverkoston aluemittoiskaivot ja jätevedenpumppaamojen virtausmittaukset on asennettu, vesijohto- ja viemärimallinnus on ajantasainen, vesijohto- ja viemäriverkoston tehdään vuotojen paikallistamista. Vesijohtoverkoston vuotovesiprosentti on nykyistä pienempi.
Tavoitetaso 2019 Suunnitelma aluemittojärjestelmän toimintaperiaatteista on valmis. Kaivojen ja virtausmittareiden asennus on käynnissä. Jo asennettuja järjestelmän osia käytetään vuototason seurantaan ja tulosten perusteella tehdään vuotojen etsintää vesijohtoverkoston.	Tavoitteen toteutuminen Suunnitelma aluemittojärjestelmän toimintaperiaatteista ei ole valmis. Asennettuja järjestelmän osia ei pystytty käyttämään vuototason seurantaan, koska järjestelmän raportointiohjelmaa ei ole vielä hankittu.

Strateginen linjaus Sujuva arki, palveluiden saatavuus ja joustavuus	
Strategista linjausta toteuttava ohjelma Talousarvio (käyttötalous)	
Tavoite 1 Parannetaan vesilaitoksen asiakkaiden sähköisiä palveluita.	Arviointitapa/mittari Uuden sähköisiä palveluita mahdollistavan asiakashallintajärjestelmän käyttöönotto. Liittymishakemuksen sähköistäminen.
Tavoitetaso 2019 Valmistellaan uuden asiakashallintajärjestelmän hankintaa. Määritellään asiakashallintajärjestelmän sisältötarpeet. Vertaillaan toimittajavaihtoehtoja ja soveltuvat hankintamenettelyt.	Tavoitteen toteutuminen Hanketta ei edistetty vuoden 2019 aikana. Nykyinen asiakashallintajärjestelmä toimii ja sen kanssa pärjätään tarvittaessa vielä hetki. Aluemittausjärjestelmän kehitystyö priorisoitiin asiakashallintajärjestelmän edelle.

Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	8 487 979,37	8 288 273,01
Liiketoiminnan muut tuotot	248 840,67	253 179,09
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 183 833,46	-1 180 114,65
Palvelujen ostot	-2 018 147,35	-2 016 509,60
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 201 980,81	-3 196 624,25
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-987 325,15	-1 001 045,38
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-209 166,85	-205 539,11
Muut henkilösivukulut	-32 989,43	-41 491,74
Henkilöstökulut yhteensä	-1 229 481,43	-1 248 076,23
Poistot ja arvonalennukset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 587 265,06	-2 604 340,91
Liiketoiminnan muut kulut	-113 517,44	-98 570,65
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 604 575,30	1 393 840,06
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	33 284,14	32 659,95
Muut rahoitustuotot	617,94	0,99
Kunnalle maksetut korkokulut	-55 959,33	-38 956,33
Muille maksetut korkokulut	-26 015,15	-31 214,00
Korvaus peruspääomasta	-162 000,00	-162 000,00
Muut rahoituskulut	-371,50	-8,00
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-210 443,90	-199 517,39
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 394 131,40	1 194 322,67

Tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,1 %	5,4 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	7,9 %	7,2 %
Voitto, %	16,4 %	14,4 %
Asukasmäärä 31.12.	42 991	42 665

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen

Rahoituslaskelma

31.12.2019

31.12.2018

Toiminnan rahavirta

Liikeliijäämä	1 604 575	1 393 840
Poistot ja arvonalennukset	2 587 265	2 604 341
Rahoitustuotot ja -kulut	-210 444	-199 517
	<u>3 981 396</u>	<u>3 798 664</u>

Investointien rahavirta

Investointimenot	6 101 353	5 147 099
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	43 512

Toiminnan ja investointien rahavirta

-2 119 957 -1 304 923

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäys muilta	-6 700	-12 215
----------------------------------	--------	---------

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-296 300	-296 296
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	-1 600 000
	<u>-296 300</u>	<u>-1 896 296</u>

Oman pääoman muutokset

0 -43 512

Muut maksuvalmiuden muutokset

Saamisten muutos kunnalta	193 200	783 097
Saamisten muutokset muilta	-245 408	51 320
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 275 667	309 054
Korottomien velkojen muutos muilta	1 138 069	2 121 354
	<u>2 361 528</u>	<u>3 264 825</u>

Rahoituksen rahavirta

2 058 528 1 312 802

Rahavarojen muutos

-61 429 7 879

Rahavarat 31.12.	0	61 429
Rahavarat 1.1.	61 429	53 550

Rahavarojen muutos

-61 429 7 879

Rahoituslaskelman tunnusluvut

2019

2018

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000€	-7 078	-6 101
Investointien tulorahoitus, %	65,3 %	73,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	5,16	4,68
Lainanhoitokate	10,74	1,97
Kassan riittävyys, pv	0,00	2,19
Quick ratio	0,43	0,84
Current ratio	0,43	0,84

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen

Tase	31.12.2019	31.12.2018
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	47 368 220,84	43 847 432,56
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	47 341 255,84	43 827 167,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 891 626,92	40 763 382,40
Koneet ja kalusto	20 727,14	42 191,64
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 428 901,78	3 021 593,52
Sijoitukset		
Muut saamiset	26 965,00	20 265,00
Vaihtuvat vastaavat	3 459 142,02	3 468 362,96
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	3 459 142,02	3 406 933,81
Myyntisaamiset	1 449 318,26	1 204 953,55
Saamiset kunnalta	2 008 780,56	2 201 980,26
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	1 043,20	
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	61 429,15
Vastaavaa yhteensä	50 827 362,86	47 315 795,52
Vastattavaa		
Oma pääoma	21 215 572,69	19 821 441,29
Peruspääoma	2 691 006,82	2 691 006,82
Edellisten tilikausien ylijäämä	17 130 434,47	15 936 111,80
Tilikauden yli-/alijäämä	1 394 131,40	1 194 322,67
Vieras pääoma	29 611 790,17	27 494 354,23
Pitkäaikainen vieras pääoma	21 546 303,19	23 375 563,26
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 000 000,00	6 000 000,00
Korottomat velat kunnalta	163 928,76	163 928,76
Liittymismaksut ja muut velat	18 382 374,43	17 211 634,50
Lyhytaikainen vieras pääoma	8 065 486,98	4 118 790,97
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 000 000,00	296 300,00
Lainat kunnalta		
Saadut ennakot	4 898,23	2 468,51
Ostovelat	738 004,61	746 318,56
Korottomat velat kunnalta	3 870 795,07	2 595 127,83
Muut velat	208 772,17	252 355,18
Siirtovelat	243 016,90	226 220,89
Vastattavaa yhteensä	50 827 362,86	47 315 795,52
Taseen tunnusluvut	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	41,7 %	41,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	338,9 %	321,9 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	18 525	17 130
Lainakanta 31.12., 1000 €	6 000	6 296
Lainat e/asukas	140	148
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	340,5 %	321,9 %
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	6 143	6 296
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	143	148
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Asukamäärä 31.12.	42 991	42 665

Huleveden tilinpäätöslaskelmat

<u>Tuloslaskelma hulevesi eriytettynä</u>	<u>Vesihuolto</u>	<u>Hulevesi</u>	<u>Yhteensä</u>
Liikevaihto	8 487 979,37		8 487 979,37
Liiketoiminnan muut tuotot	248 840,67		248 840,67
Materiaalit ja palvelut	0,00		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 183 517,28	-316,18	-1 183 833,46
Palvelujen ostot	-2 017 932,35	-215,00	-2 018 147,35
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 201 449,63	-531,18	-3 201 980,81
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-987 034,94	-290,21	-987 325,15
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-209 125,13	-41,72	-209 166,85
Muut henkilösivukulut	-32 982,11	-7,32	-32 989,43
Henkilöstökulut yhteensä	-1 229 142,18	-339,25	-1 229 481,43
Poistot ja arvonalennukset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 396 078,54	-191 186,52	-2 587 265,06
Liiketoiminnan muut kulut	-112 517,44	-1 000,00	-113 517,44
Liikelylijäämä	1 797 632,25	-193 056,95	1 604 575,30
Rahoitustuotot- ja kulut			
Korkotuotot	33 284,14		33 284,14
Muut rahoitustuotot	617,94		617,94
Kunnalle maksetut korkokulut	-55 959,33		-55 959,33
Muille maksetut korkokulut	-26 015,15		-26 015,15
Korvaus peruspääomasta	-162 000,00		-162 000,00
Muut rahoituskulut	-371,50		-371,50
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-210 443,90		-210 443,90
Tilikauden ylijäämä	1 587 188,35	-193 056,95	1 394 131,40

<u>Taseesta eriytetyt huleveden erät</u>	<u>Vesihuolto</u>	<u>Hulevesi</u>	<u>Yhteensä</u>
Pysyvät vastaavat			
Aineelliset hyödykkeet			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	38 624 423,53	5 267 203,39	43 891 626,92
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Liittymismaksut ja muut velat	16 910 862,33	1 471 512,10	18 382 374,43

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaa suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on muutettu 1.1.2017 lähtien hankitun omaisuuden osalta KV 31.5.2017 § 49.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Hulevesien eriyttäminen

Nurmijärven Veden kirjanpitoon sisältyvästä hulevesien osuudesta on laadittu erillinen tuloslaskelma. Taseesta on eriytetty kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osalta hulevesijärjestelmien osuus sekä liittymismaksujen osalta vuosien 2007-2019 aikana kertyneet hulevesijärjestelmien liittymismaksut.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liitetieto 11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittelyssä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2017 alkaen (KV 31.5.2017 §49). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmä ovat:

	Poisto aika/ poisto%	Poistotapa
Muut pitkävaikutteiset menot		
Tietokoneohjelmistot -31.12.2012	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmistot 1.1.2013-	2 vuotta	tasapoisto
Rakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset -31.12.2012	40 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset 1.1.2013-	20 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet		
Johtoverkostot ja laitteet -31.12.2012	7 %	menojäännöspoisto
Johtoverkostot ja laitteet 1.1.2013-	30 vuotta	tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet -31.12.2012	18 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet 1.1.2013-	10 vuotta%	tasapoisto
Laitoskoneet ja laitteet -31.12.2012	18 vuotta	tasapoisto
Laitoskoneet ja laitteet 1.1.2013-	10 vuotta	tasapoisto
Viemäriverkko (siirtoviemäri) -31.12.2012	30 vuotta	tasapoisto
Viemäriverkko (siirtoviemäri) 1.1.2013-	30 vuotta	tasapoisto
Automaatiikka -31.12.2012	10 vuotta	tasapoisto
Automaatiikka 1.1.2013-	10 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet -31.12.2012	25 %	menojäännöspoisto
Kuljetusvälineet 1.1.2013-	4 vuotta	tasapoisto
Muut koneet ja kalusto -31.12.2012	30 %	menojäännöspoisto
Muut koneet ja kalusto 1.1.2013-	3 vuotta	tasapoisto

Taseen liitetiedot

Liitetieto 19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	2019 €	2018 €
Aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana		
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Tilikauden poistot		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1.	40 763 382,40	41 230 978,17
Lisäykset tilikauden aikana	5 694 045,08	2 125 505,57
Hankintameno 31.12.	46 457 427,48	43 356 483,74
Tilikauden poistot	2 565 800,56	2 593 101,34
Kirjanpitoarvo 31.12.	43 891 626,92	40 763 382,40
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	42 191,64	96 943,33
Lisäykset tilikauden aikana		
Hankintameno 31.12.	42 191,64	96 943,33
Tilikauden poistot	21 464,50	54 751,69
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 727,14	42 191,64
Keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	3 021 593,52	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	2 229 726,77	3 021 593,52
Hankintameno 31.12.	5 251 320,29	3 021 593,52
Tilikauden vähennykset	1 822 418,51	
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 428 901,78	3 021 593,52
Sijoitukset		
Muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	20 265,00	8 050,00
Lisäykset tilikauden aikana	6 700,00	12 215,00
Hankintameno 31.12.	26 965,00	20 265,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	47 368 220,84	40 825 839,04

KPA 2:7. § 5-kohdan mukaista mahdollista arvonnisäveron palautusvastuuta ei ole

Liitetieto 23. Saamisten erittely

	2019 Lyhytaikaiset	2018 Lyhytaikaiset
Saamiset kunnalta, konsernitili	2 008 780,56	2 201 980,26
Saamiset kunnan tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	118 320,69	45 342,18
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä	135,80	
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	1 330 861,77	1 159 611,37
Muut saamiset	1 043,20	
Saamiset yhteensä	3 459 142,02	3 406 933,81

Liitetieto 25. Oman pääoman erittely

	2019 €	2018 €
Peruspääoma 1.1.	2 691 006,82	2 691 006,82
Peruspääoma 31.12.	2 691 006,82	2 691 006,82
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 936 111,80	14 673 214,32
Siirto edelliseltä tilikaudelta	1 194 322,67	1 306 409,60
Edellisten tilikausien ylijäämän muutos		43 512,12
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	17 130 434,47	15 936 111,80
Tilikauden yli-/alijäämä	1 394 131,40	1 194 322,67
Oma pääoma yhteensä	21 215 572,69	19 821 441,29

Liitetieto 27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden

	2019 €	2018 €
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

Liitetieto 28., 30. ja 32. Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

	2019 €	2018 €
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 000 000,00	6 000 000,00
Liittymismaksut, kunta	163 928,76	163 928,76
Liittymismaksut	18 382 374,43	17 211 634,50
Lyhytaikaiset velat		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 000 000,00	296 300,00
Lainat kunnalta, yhdystili	3 870 795,07	2 595 127,83
Velat tytäryhteisöille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	1 562,22	11 303,75
Velat muille		
Saadut ennakot	4 898,23	2 468,51
Ostovelat	736 442,39	735 014,81
Muut velat	208 772,17	252 355,18
Siirtovelat	243 016,90	226 220,89
Pitkä- ja lyhytaikaiset velat yhteensä	29 611 790,17	27 494 354,23

Liitetieto 33. Siirtovelkoihin sisältyvät erät

	2019 €	2018 €
Siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	202 207,76	182 450,66
Korkojaksotus	5 575,00	5 608,91
Muut siirtovelat	35 234,14	38 161,32
Siirtovelat yhteensä	243 016,90	226 220,89

Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut

Liitetieto 38. Vuokravastuut

	2019 €	2018 €
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	31 274,76	
Myöhemmin maksettavat	112 087,41	
Vuokravastuut yhteensä	143 362,17	0,00

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Liitetieto 42. Henkilöstön lukumäärä

	31.12.2019	31.12.2018
Vakinaiset	18	19
Määräaikaiset	4	1
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	22	20

Liitetieto 43. Aktivoidut henkilöstökulut

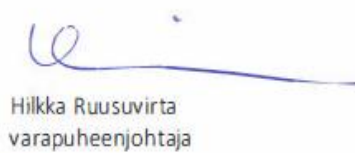
	31.12.2019	31.12.2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	1 229 481,43	1 248 076,23
Aktivoidut henkilöstökulut	24 125,56	3 650,84
Henkilöstökulut yhteensä	1 253 606,99	1 251 727,07

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

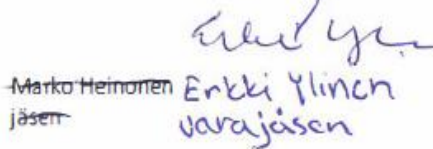
Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen johtokunnan ja vesilaitoksen johtajan allekirjoitukset
Nurmijärvellä 25.2.2020

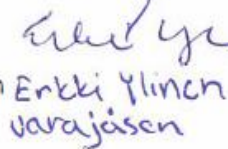
Jouni Maijala
puheenjohtaja

Hilka Ruusuvirta
varapuheenjohtaja

Marko Heinonen
jäsen

Erkki Ylinen
varajäsen

Petteri Pavas
jäsen

Pauliina Pukarinen
jäsen

Päivi Kopra
vesilaitoksen johtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Nurmijärvellä 19.5.2020

KPMG Julkistarkastus Oy

Mikko Luoma
KHT, JHT

Nurmijärvi

Nurmijärven kunta
PL 37, 01901 Nurmijärvi
Katuosoite: Kunnanvirasto, Keskustie 2 b
Puhelin: (09) 250 021
kunta@nurmijarvi.fi
www.nurmijarvi.fi